

1. Onderweg

Zo'n 22 bijeenkomsten hielden we in 2019. Dat is wat minder dan in de jaren daarvoor. De meesten nog steeds op "thuisbasis" FlevoMeer bibliotheek in Lelystad, maar het werk voerde ons door de hele provincie Flevoland. Daarnaast was er tot de zomervakantie onze vaste rubriek bij het radio café van Radio Lelystad. En 24 edities van de Stadmakerspagina in de Flevopost. Dat is de eenvoudigste manier om aan te duiden wat de Stadmakerij in 2019 deed. Veel gebeurde weer op eigen initiatief, maar ook regelmatig wordt de Stadmakerij door anderen gevraagd iets (mee) te organiseren. In het vijfde seizoen van haar bestaan is de Stadmakerij vaste waarde geworden in de Lelystadse en steeds meer ook Flevolandse samenleving.

Het programma is en blijft gevarieerd. Het trekt een sterk wisselend publiek, zowel in typen mensen als in aantallen: soms gaat het om een diepgaand gesprek van 10 tot 15 mensen, dan weer een volle zaal met 120 bezoekers. En alles er tussen in. Via (al dan niet gefilmde) verslagjes wordt een veelvoud van het aantal bezoekers. En daarnaast volgen honderden, tot soms meer dan duizend, mensen de Stadmakerij op de sociale media (twitter en facebook).

Voor de Stadmakerij was 2019 een jaar van consolidatie, zowel in de organisatie van bijeenkomsten als rond de Stadmakerspagina. En je staat er nauwelijks meer bij stil, maar gelukkig bewijst de Stadmakerij haar positie als een toegankelijke vrijplaats steeds opnieuw. Die van een inspiratieplek, waar je spreekt, kijkt, doet, luistert met respect voor elkaar.

2. Al doende leert men

De Stadmakerij is zo min mogelijk georganiseerd om slagvaardig te kunnen zijn. Daar helpt een stabiele basis enorm bij. Bij de Stadmakerij bestaat die basis uit het bestuur, de programmaraad, de coördinator twee programmeurs en twee redacteurs. De programmeurs worden door de Stadmakerij ook ingehuurd om betaalde opdrachten uit te voeren.

Het bestuur beperkt zich tot de zaken die nodig zijn om de stichting goed en verantwoord te laten functioneren en toetst of de Stadmakerij nog op de goede weg is. Het bestuur is verder opdrachtgever bij betaalde opdrachten en natuurlijk doen de bestuursleden ook suggesties voor de programmering. In 2019 trad bestuurslid van het eerste uur Jan

Gommer af. We zijn hem veel dank verschuldigd, als directeur van de FlevoMeer Bibliotheek en als onafhankelijk (mede-)initiatiefnemer van de Stadmakerij. Gelukkig vonden we in onze nieuwe secretaris Wilma van Harten een uitstekend en creatief opvolger.

De programmaraad vormt het creatieve hart van de Stadmakerij. Daar wordt de programmering ontwikkeld. Leden van de programmaraad nemen ook delen van de organisatie voor hun rekening.

De coördinator is verantwoordelijk voor de uitvoering, daarbij bijgestaan door twee programmeurs en de redactie van de Stadmakerspagina. Vanuit de hoofdlijnen bestaat er heel veel vrijheid om tot invulling van het programma te komen. Dat maakt dat, indien gewenst, heel snel geschakeld kan worden zonder dat op voorhand op allerlei niveaus toestemming vereist is.

Bij het zich ontwikkelende programma is wel gebleken dat de Stadmakerij vrij snel tegen de grenzen van de mogelijkheden van de veelal vrijwillige organisatoren aan loopt. Persoonlijke tegenslagen vertalen zich al snel in minder bijeenkomsten. Dat was in de tweede helft van 2019 het geval.

De (goede) samenwerking met de FlevoMeer Bibliotheek heeft via een zeer ervaren en prettige vaste contactpersoon een stabiel karakter. De samenwerking met andere partners is vooral gericht op concrete activiteiten. Daarnaast voerde de Stadmakerij in 2019 betaalde opdrachten uit voor de bibliotheken in Dronten en Almere, de Fair Trade Werkgroep in Dronten en Provinciale Staten van Flevoland. Voor Bureau Gelijke Behandeling Flevoland faciliteren we de Lelystad Dialoog, over actuele onderwerpen. Ook het Technasium (SGL) is een vaste partner en met Wereldwinkel Lelystad organiseren we jaarlijks een Lagerhuisdebat voor middelbare scholieren.

3. Het programma in 2019

Om de programmering te stroomlijnen heeft de Programmaraad gekozen voor acht programmalijnen. Bij een aantal daarvan is de Stadmakerij initiërend bezig. In andere programmalijnen vooral faciliterend:

1. Van gemaakte naar geleefde stad	-> initiërend
2. Lelystad Academie	-> initiërend
3. VPRO Tegenlicht – meet-ups	-> initiërend
4. Op uw gezondheid	-> initiërend
5. Te gast bij	-> faciliterend
6. Actuele ontmoetingen	-> initiërend / faciliterend

De verschillende programma's worden met een duidelijk verschillende intensiteit ingevuld. Vaste onderdelen in 2018 waren de "Lelystad Academie" en de "VPRO Tegenlicht meet-ups". In dat laatste programma genieten we van een buitengewoon

inspirerende en servicegerichte samenwerking met de Hilversumse redactie van het VPRO-programma. Actuele ontmoetingen zijn een element dat nog verder versterkt kan worden.

De verschillende activiteiten worden hieronder wat verder uitgelicht. Overigens is in eerste instantie kwaliteit van het gebodene en niet een volle zaal het criterium, bij de vraag of een bijeenkomst geslaagd is. Aardig om te vermelden is ook dat **stadsdichter Thomas Gerla** enkele malen letterlijk alle dichtertelijke vrijheid nam om bijeenkomsten van de Stadmakerij met zijn indrukken te verrijken. Dat gebeurde bijvoorbeeld bij de "staat van Lelystad", waarbij aan het begin van het jaar verkend wordt wat Lelystad te wachten staat.

VPRO Tegenlicht meet-ups

Via acht meet-ups waarvan twee Lelystad, twee in Dronten en vier in Almere vertaalden we de (inter-)nationale thema's uit tv-uitzendingen. De onderwerpen liepen sterk uiteen en zo ook de bezoekersaantallen. Wel werd steeds duidelijker dat elk thema z'n eigen doelgroep bedient. Bij "**mijn stad is mijn hart**" werd stil gestaan bij de mate waarin jongeren hun identiteit ontleen aan hun herkomst. In de uitzending staan Rotterdamse jongeren centraal, die zich sterk identificeren met hun stad. Jonge filmmaker Samuel Volonteri stelde dezelfde vragen op verzoek van de Stadmakerij aan Almeerse jongeren. Hun beleving blijkt een stuk diffuser. "**Beste reizigers**" organiseerden we samen met Bureau Gelijke Behandeling Flevoland, zo wel Lelystad als in Dronten. De vloeiende en daardoor boeiende scheidslijnen in gender stonden op een positieve manier centraal, o.a. dankzij de beeldende inzet van kunstenaar Teunis Ruiten. "**Future Fashion**" zorgde in Almere voor een zaal vol mode-ontwerpers, circulaire kledingverkopers en andere milieubewuste kleding-geïnteresseerden. Zo maken heel verschillende groepen uit de samenleving kennis met de Stadmakerij. De bezoekersaantallen varieerden sterk. Van 12 zeer geïnteresseerden tot meer dan zestig bezoekers bij "**Waterlanders**", over de positie van Almere ten tijde van zeespiegelstijging en bodemdaling, met bijdragen van Rijkswaterstaat specialist Harold van Waveren en Waterschapsbestuurder Hetty Klavers. De kracht van de meet-ups is het open gesprek, zonder doelstellingen vooraf. Daardoor ontstaat voor de bezoekers ook ruimte om tot eigen conclusies te komen.

Lelystad Academie

Dit is een programma dat primair gericht is op kennis vergaren en kennis delen. Door een hardnekkige blessure van de organisator vanuit de Stadmakerij is de uitvoering van dit programma in 2019 beperkt gebleven tot een, overigens prima en druk bezochte bijeenkomst over niet aangeboren hersenletsel: georganiseerd met het Hersenletselteam Flevoland.

In dit programma hebben we ook de boeiende samenwerkingen ondergebracht met het Technasium (SGL).

Technasium

Eind maart organiseerde de Stadmakerij samen met de SGL net als vorig jaar leerlingenpresentaties van een aantal **Meesterproeven**, eindexamenprojecten die in opdracht van externe partijen worden uitgevoerd. Zeven presentaties passeerden de revue met zeer uiteenlopende thema's. Van een thuiskombox op Lelystad Airport en een kustvisie tot aan de invloed van kunstlicht op demente ouderen. Het is inmiddels een mooie structurele samenwerking met het SGL Technasium. Ook andere Technasium – projecten worden inmiddels gepresenteerd.

Van gemaakte naar geleefde stad

In april kwam er een eind aan het bestaan van **Stichting De Barak**, ook een van de founding fathers van de Stadmakerij. In hun opdracht organiseerden we een boeiende en goed bezochte boekpresentatie, waarin de verschillende activiteiten rond kunst, openbare ruimte en participerende samenleving aan de orde kwamen en het gesprek over de effecten daarvan werd gevoerd met betrokken bestuurders en kunstenaars.

Op initiatief van (o.a. Stadmakerspaginaredacteur) Jaap Knip faciliteerde de Stadmakerij van augustus t/m oktober **een pop-up store** in een leegstaand winkelpand in het Lelystadse stadshart. Twee dagen per week werden daar ideeën vanuit de bevolking verzameld om het moeizaam functionerende stadscentrum van meer kleur en identiteit te voorzien. Het was een poging om bewoners meer stem te geven. Knip bood de resultaten, verzameld in een boekwerkje, aan aan de verantwoordelijk wethouder.

Op uw gezondheid

Op verzoek en met de eigenaren van wijngaard El Placer organiseerde de Stadmakerij tijdens de Lelystadse Groene Veldendagen **"De nieuwe vervlechting van landbouw**

en landschap". Specialisten van de Wageningse Universiteit, Landschapsbeheer Flevoland en wijnboer Johan Rippen namen de bezoekers in hun wijnschuur mee in de wereld van agro-forestry en de betekenis van het stimuleren van insecten voor natuur, landschap en landbouw. Dergelijke (jaarlijkse) bijeenkomsten beginnen een bescheiden maar mooie en ontspannen en informatieve traditie te worden.

Groen moet je doen was de titel van een bijeenkomst die de Lelystadse Fair Trade werkgroep met de Stadmakerij in oktober organiseerde. Eline Kik, bekend van de duurzame Jongeren top 100, inspireerde met praktische tips voor een duurzame levensstijl.

Evenals vorige jaar bracht de Stadmakerij ook nu weer twee evenementen samen. Op de Nationale Stadsdichtersdag in september hield De Lelystadse Boer een oogstdag. De stadsdichters van Den Helder, Gouda en Roosendaal lieten zich verleiden om zich ter plekke door het oogsten te laten inspireren. "**Stadsdichters oogsten ...**", noemden we het. Een gedicht van Eric van Deelen (Roosendaal) staat hier onder.

Terug naar de natuur

*Vraag aan een kind
Wat is een kip
Vraag aan een kind
Wat is een plant
Wat is een ui
Waar komt melk vandaan
De antwoorden zullen je verrassen
Neem ze mee in de natuur
Neem ze mee op het land
Nodig ze uit in de kassen
Vier het oogstfeest
Je zult meer oogsten
dan gedacht*

De stadsdichters inspireerden ook Jaco Brouwer, een van de Lelystadse Boeren, die zich met een eigen limerick bij het gezelschap dichters aan sloot.

Actuele en andere ontmoetingen

De Staat van Lelystad is inmiddels een andere bescheiden traditie aan het worden: aan het begin van het jaar wordt stil gestaan bij wat de stad dat jaar te wachten staat. Lelystad-kenner Ed Voigt opende de avond met een citaat waarin Lelystad oproept tot daden, en desnoods fouten te maken. Maurice Leeser (sportbedrijf) belichtte de brede maatschappelijke functie van sport. Burgemeester Ina Adema gaf haar bestuurlijke vooruitblik en werd geïnterviewd door JonginLelystad/Radio Lelystad 's Nikita Liplijn.

Bij deze traditie hoort ook een optreden van de stadsdichter, Thomas Gerla.

Samen met de Wereldwinkel, Arcus en SGL organiseerden we in de raadzaal van het stadhuis een **Lagerhuis voor middelbare scholieren**, met duurzaamheid als thema. Een jury, bestaande uit de voorzitter van de Wereldwinkel, wethouder Nelly Den Os en SVOL bestuurder Barry Lommen en de gedeputeerde duurzaamheid riepen Arcus uit tot winnaar.

“We willen graag iets anders dan alle lijsttrekkers achter een tafel”. Zo formuleerde onze opdrachtgever bij de griffie van Provinciale Staten de vraag aan de Stadmakerij om bijeenkomsten te organiseren in het kader van de Provinciale Staten verkiezingen van 2019. Het werden vier bijeenkomsten met als motto “**De provincie is dichterbij dan je denkt**” in resp. Emmeloord, Zeewolde, Almere en Lelystad. Per bijeenkomst kwamen vier thema’s aan de orde die op die locatie betekenis hebben. Lijsttrekkers moesten opereren vanuit hun plek in de (goed gevulde) zaal en niet vanaf een podium. Deze simpele ingreep hielp enorm om van het debat een levendig gesprek te maken. Vanwege de terreuraanslag op de Utrechtse tram moest de Lelystadse bijeenkomst op het laatste moment afgelast worden. Dat was des te meer jammer, omdat daar een mooie combinatie zou worden gemaakt met de Democratiefabriek, een doe-tentoonstelling voor scholen op initiatief van Bureau Gelijke Behandeling Flevoland.

De **eerste honderd dagen van burgemeester Gebben** sloten we af met een gevarieerde avond op het serviceplein in de Drontense Meerpaal. De relatief nieuwe burgemeester verkoos op het podium de gemakkelijke bank boven een barkruk en een pompeuze fauteuil. Aan de hand van tv-fragmenten, filmpjes en boeken en een kleine Drontense kennistest ging hij geanimeerd en ontspannen in gesprek met inwoners.

Betaalde opdrachten

De bijeenkomsten die de Stadmakerij als betaalde opdrachten uitvoerden kwamen hiervoor al aan de orde:

- FlevoMeer Bibliotheek vestiging Dronten;
- De Nieuwe Bibliotheek Almere;
- Provinciale Staten van Flevoland.

4. De digitale Stadmakerij

In de praktijk blijken de website, twitter en facebook belangrijk om de Stadmakerij en haar activiteiten bekend te maken. Persberichten worden niet altijd (of pas laat) geplaatst. Er is inmiddels een lijst van ruim 250 sympathisanten, die per mail op de hoogte gehouden worden, maar het bereik op de sociale media is vaak nog veel groter.

www.Stadmakerij.nl

De website wordt gebruikt om de bijeenkomsten aan te kondigen en van een inhoudelijke toelichting te voorzien. Steeds vaker kiezen we ervoor om impressies van bijeenkomsten op te nemen. Die blijken namelijk veel gelezen te worden.

Verder biedt de website de beste mogelijkheid om de Stadmakerij in haar geheel te presenteren, waarbij de volgende hoofdindeling wordt toegepast:

- **Programma:** de verschillende programmaliijnen en hun invulling;
- **Nieuws:** berichten, verslagen e.d.;
- **Stadmakerspagina:** hier staat altijd de meest recente Stadmakerspagina;
- **Over Stadmakerij:** "zakelijke" en organisatorische gegevens (o.a. wat voor de ANBI-status vereist is), maar ook een opgave wat de Stadmakerij voor bedrijven en instellingen kan betekenen, links naar partners en een contactmogelijkheid;
- **Twitterfeed** en **facebookverwijzing:** voor de actualiteit op de sociale media.

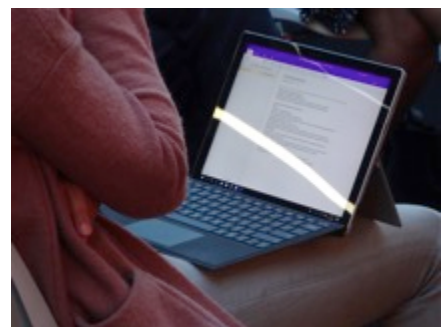
Uiteraard blijft de website in ontwikkeling. En voor de statistici onder ons: de website wordt dagelijks door 20 tot 60 mensen bekeken. Uitschieters zijn er ook: naar boven (150) en naar beneden (2). Van de contactmogelijkheden via de website wordt maar weinig gebruik gemaakt.

@Stadmakerij0320

[Twitter](#) blijft een belangrijk medium om korte berichten de wereld in te sturen. De Stadmakerij heeft inmiddels 330 volgers. Dat zegt op zich niet zo veel. Belangrijk is dat daar de nodige instanties en persvertegenwoordigers tussen zitten. Zo is het bereik behoorlijk groot. Twitter wordt vooral gebruikt voor de aankondiging van bijeenkomsten, retweets van opvallende zaken uit de stad of elders uit het land, e.d.

Facebookpagina

Van de hier genoemde media heeft de [facebookpagina](#) het grootste bereik. Meer dan 1000 hits per week zijn inmiddels geen uitzondering meer. Voor alle activiteiten wordt een "facebookevent" aangemaakt, foto's en andere impressies worden geplaatst, vaak met verwijzing naar de website. E.e.a. wordt veelvuldig bekeken.

5. De lokale / regionale pers

Omroep Flevoland volgt de Stadmakerij redelijk. Met een zekere regelmaat worden we in het ochtendprogramma op de radio uitgenodigd om activiteiten die 's avonds plaats vinden toe te lichten. TV - exposure hebben we hebben we weinig en is er vooral als bobo's hun opwachting maken.

De Stentor besteedt een enkele keer aandacht aan gelegenheden waarbij een stadsbestuurder optreedt, zoals De Staat van Lelystad. Dat geldt ook voor de **Flevopost**,

maar inmiddels hebben we via dit medium ons eigen veel gelezen alternatief: de Stadmakerspagina.

Radio Lelystad blijft trouw in het verspreiden van onze persberichten en andere informatie over de Stadmakerij die zij de moeite waard vinden, ook via hun eigen sociale media kanalen.

6. De Stadmakerspagina

Samen met ongeveer 25 organisaties en instellingen startten we in 2017 een maatschappelijke pagina in de FlevoPost: een vaste pagina in de krant, met een eigen profiel, beschikbaar voor aankondigingen, korte verslagjes en dergelijke van niet-commercieel gerichte activiteiten.

De Stadmakerspagina is inmiddels een vaste waarde geworden en werd in 2019 mede mogelijk gemaakt dankzij financiële steun van Lelykracht, het Groene Sluis fonds en zo'n 20 particuliere giften in het kader van de actie 100x100 die we uitvoerden om de pagina minder afhankelijk van fondswerving te maken.

De Stadmakerij draagt verantwoordelijkheid voor de eindredactie via twee vaste redacteurs, te weten Jaap Knip en Greetje Wiersma. Ook de opmaak van de pagina wordt via de Stadmakerij

georganiseerd. Roger v.d. Klugt (van de Ontwerperij) toonde zich bereid dat pro deo te doen.

7. Het slijk der aarde

In de stichting Stadmakerij Lelystad ging in 2019 grofweg € 23.000,- om. Dit is exclusief de faciliterende bijdrage die de FlevoMeer Bibliotheek leverde. Een belangrijk aandeel heeft hierin de Stadmakerspagina, waarvoor de financiële zaken via de Stadmakerij lopen. Coördinatie en programmering zijn, behoudens de betaalde opdrachten (nog) volledig op vrijwillige basis gebeurd. Het aantal particuliere donaties blijft (te) beperkt.

We zien met vertrouwen de ontwikkelingen in 2020 tegemoet.

26 maart 2020,
Bestuur Stadmakerij.

